Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж г 187/2014
26. 11. 2014. године
Б е о г р а д

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Миломира Николића, председника већа, Слађане Накић-Момировић и Марине Говедарица, чланова већа, у поступку предлагача З.А. из Г., ради заштите права на суђење у разумном року, одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Вишег суда у Краљеву Р4 И 7/14 од 17.10.2014. године, у седници одржаној 26.11.2014. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба подносиоца захтева З.А. из Г. и **ПОТВРЂУЈЕ** решење Вишег суда у Краљеву Р4 И 7/14 од 17. 10. 2014. године.

О б р а з л о ж е њ е

Решењем Вишег суда у Краљеву Р4 И 7/14 од 17. 10. 2014. године, ставом првим изреке, усвојен је захтев подносиоца за заштиту права на суђење у разумном року и утврђено да је у поступку који се води пред Основним судом у Краљеву под бројем И 227/11 подносиоцу захтева повређено право на суђење у разумном року зајамчено чланом 32. став 1. Устава Републике Србије. Ставом другим изреке, наложено је Основном суду у Краљеву да предузме све неопходне мере да би се овај поступак окончао у року од шест месеци. Ставом трећим изреке, одлучено је да ће се решење по правоснажности објавити на интернет страници Вишег суда у Краљеву: http:/www.kv.vi.sud.rs. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев предлагача да му суд досуди динарску противвредност 10.000,00 евра због повреде права на суђење у разумном року.

Против првостепеног решења, подносилац захтева је благовремено изјавио жалбу, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о жалби подносиоца захтева, на основу члана 386. у вези са чланом 402. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14), на основу члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку

(„Службени гласник СРС“ број 25/82 ... „Службени гласник РС“ број 46/95...55/14), на чију сходну примену упућује члан 8в Закона о уређењу судова, Врховни касациони суд је нашао да је жалба неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тач.1,2,3,5,7. и 9. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Нису основани жалбени наводи да је побијаним решењем Виши суд у Краљеву погрешно применио материјално право, када је одбио захтев подносиоца за накнаду нематеријалне штете због повреде права на суђење у разумном року.

По члану 8в Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 116/08...101/13), ако непосредно виши суд утврди да је захтев подносиоца основан, може одредити примерену накнаду на повреду права на суђење у разумном року. Примерена накнада се може (не мора) одредити, што зависи од сложености случаја, понашања подносиоца захтева, поступања судова и значаја права за подносиоца захтева. Према правилу утврђеном кроз дугогодишњу праксу Европског суда за људска права и Уставног суда Србије, у случају када се захтева новчана накнада, због кршења права на суђење у разумном року, суд је овлашћен да као сатисфакцију, уместо досуђивања новчане накнаде, утврди да је дошло до повреде права на суђење у разумном року и објави одлуку на сајту суда.

Имајући у виду да је предлагачу неефикасним и неделотворним поступањем суда у извршном поступку повређено право на суђење у разумном року, правилно су нижестепени судови одредили рок од шест месеци за окончање поступка и уместо новчане накнаде меру објављивања одлуке о утврђеној повреди права на суђење у разумном року на интернет страници суда. По оцени Врховног касационог суда, изреченим мерама остварује се сврха убрзања поступка и отклања последица повреде разумног рока. Одређивање примерене накнаде због повреде загарантованог права на суђење у разумном року, у конкретном случају, не би било оправдано. Наиме, поверилац је својим радњама у поступку допринео његовом дугом трајању. Ово је правилно утврдио Виши суд у Краљеву из списа И 227/11, где подносилац предлога, као извршни поверилац, у периоду неактивности суда, није својим радњама утицао на убрзање поступка, имајући у виду да је са дужником постигао договор о извршењу обавезе, тако да суд није имао сазнање о томе да ли је извршење спроведено или није. Из наведених разлога, неосновано жалбом подносилац захтева побија одлуку Вишег суда у Краљеву.

Врховни касациони суд налази да се неосновано жалбом указује да редовни судови нису надлежни за поступање по уставним жалбама за заштиту права на суђење у разумном року, поднетим Уставном суду до 22. 05. 2014. године. Наиме, иако је предлагач поднео уставну жалбу дана 20.11.2013. године, о уставној жалби није одлучено до 22. 05. 2014. године, када почиње да се примењује Закон о изменама и допунама Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 101/13).Уставни суд је у својој одлуци У-353/14 од

10.07.2014.године одлучио о сукобу надлежности између Уставног суда и Врховног касационог суда. Том одлуком Уставни суд је закључио да почетком примене одредаба члана 2. Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова, уставна жалба из члана 170. Устава постаје супсидијерно правно средство у односу на заштиту права на суђење у разумном року у судским поступцима који још увек трају, јер одлучивање Уставног суда у уставносудском поступку за заштиту Уставом зајамченог права мора да претходи исцрпљивање прописаног правног средства у редовном поступку. Како о уставној жалби предлагача није одлучио Уставни суд до почетка примене Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“ бр. 101/13), то се уставна жалба сматра предлогом о коме одлучују редовни судови по правилима ванпарничног поступка.

Из наведених разлога, на основу члана 401. став 2. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

Председник већа–судија
Миломир Николић,с.р.